

Cap. I.

tusschen Vliclandt ende de Elve.

De VVol-
den.

Docketon

Ruyt-ba-
ken.

Dockegat.

Mercken
van Eems-
horn.

De Hondt

De Paep.

ten en diemen in't opseplen op vijf vadem mach onderseplen.
De mercken van dit Rack/ ende om de Kansel te schouwen/
zijn dese: op't zypd-eynde van Borckum liggen twee dupn-
kens/diemen de Wolden noemt/houdt den tooren van Borc-
kum aan de west-kant van die dupnkens ofte daer bewe-
sten/ so en suldy de Kansel niet beseulen. Het is in dit Rack
diep neghen ende acht vadern.

Van Steven Janszoons ton tot Docke tonne is de cours
oostzypdoost/tusschen dese twee-tonnen staet een baeken aen
de zypd-wal gheheeten het Ruyt-baeken/ by dese tonne is
de Eems in't vaer-water diep ontrent seven vadem/ ende de
tonne leydert aen de zypd-wal op vijf vadem/ op een steert die-
men in't opseplen onderseplen mach: de vloet valt seer sterck
achter dese tonne tot Docke-gat in/ daer op moet ghy wel
verdacht zijn. De mercken van Docke-tonne zijn/ als dat
Clooster van den Dam (welcke een platte kerck is) komt be-
westen Oude-clooster/ so datmen daer essen deur sien mach/
soo hebby de lenghde van dese tonne/ en dan staen dese merc-
ken ontrent zypden van u. Van Docke tonne tot delarste
tonne ist voort oostzypdoost. Als ghy daer nu verby zijst/ soo
werdt ghy de baekens aen de west-wal ghewaer/ daer leydt
al by omme. Dat Rack van Eemshorn tot Delfs-zijl streckt
allenerkens zypdelijcker op/tot Vadem toe. De mercken
van Eemshorn zijn dese: daer staet een meulen in Einder-
landt ontrent oost ten noorden van u/ en daer staet een hoogh
hups benoorden de kercke: als nu dese meulen komt te staen
tusschen het hups ende de kercke/ dan hebby de lenghde van
Eemshorn/ en daer staen drie ofte vier baekens om Eem-
shorn/ die leyden u aen Groeningher-landt toe. Als ghy by
Docke tonne komt/ ende die verby zijst/ dan menchdy de west-
wal al looden tot Oterdom toe op vijf/ ses/ seven vademi/
maer en komt die oock niet nader/ want die vry al wat stepl
is: maer de oost-wal machmen hier onderseplen op ses va-
dem/ alsinen binnen Eemshorn komt in het op seulen: want
daer leydert een Plaet aen de oost-wal genaemt de Hondt/ ende
is een hardt sandt/ ende noch het innewaert aen leydt noch een
ander Plaet gheheeten de Paep/ oock een hardt sandt/ ende
zijn aen malkauderen valst: maer de west-wal is hier al weeck
ende klep-grondt al heen tot Oterdom toe. Men moet al de
west-wal houden/ ende volghen de baekens die daer langhs
de kant staen. Dit Rack streckt eerst zypdzypdwest ende
zypden ten westen/ ende alsoo in een bocht omme zypdzypd-
oost/ ende by Groeningher-landt zypdoost.

II

Om nu Reyderslandt ofte Jannens-sant te schouwen/ dat
is een Plaet/ die midden in de Eems leyt tusschen Oterdom
ende Reyde/ en daer op en is met laegh water niet meer als
vijf ellen waters/ so neemt acht op Oterdom/ dat heeft een
platte kerck sonder tooren/ ende staet in Groenigher-landt
aen de Dijck. Als ghy nu daer neffens komt/ so moet ghy
over-slaen nae Emderlandt/ te weten nae der Knock toe/ dat

Reyder-
sandt ofte
Jannens.
Der Knoe.

is nu een afghebrooken tooren/ staende in't water op den
hoeck. Als ghy nu der Knock hebt/ so loopt op twee
ton lenghden by de noord-wal langhs naer Loegerhorn toe/
soo en suldy dese Plaet niet beseulen: Daer staet een plompe
tooren tusschen der Knock ende Loegerhorn/ gheheten Ger-
ritswaert/ alsinen deur dese tooren sien mach/ ofte als die tog-
ren ende de kerck aen malkauderen komen/ dan ismen nef-
fens dese Plaet.

Mercken
van Rey-
derslandt.

Allmen op ds wester Eems op sepl/ so laetmen alle de ton-
nen aen stuerboort ligghen.

Een zypdooste ende noordwiste Mane/ maect bumpten in
de Eems het hooghste water: In de Walgh een zypdzypd-
ooste ende noord-noord-weste Mane: Maer voor de Stadt
Emden een zypden ofte zypden ten westen/ ende een noorden
ofte noorden ten oosten Mane.

X I.

De gheleghentheyt van het Eylandt Iuyst,
ende hoemen in de Ooster-Eems
seylen sal.

Et Eylandt Iuyst leyt een groote myle ofte anderhalf
mijl oostnoordoost van Borckum. Het is een laegh Eys-
landeken/ maer het west-landt is een hooge steple hoeck
ende grauachtich landt/ het oost-eynde is oock hoogher als
het midden. De kercke staet midden op't landt/ de tooren is
een scherpachtighe tooren/ ende staet aen het oost-eynde van
de kercke/ men mach de kercke niet sien dan als hy neffens
een leeghte ofte valepe is. Tusschen Borckum ende Iuyst
gaet de Ooster Eems in. Van't west-eynde van Iuyst streckt
een Rif af wel anderhalf mijle ofte twee mijlen west in Zee/
men mach het van bumpten op drie ofte vier vadem looden/ en
daer bezuiden looptmen in de Ooster Eems.